

Ομιλία Σεβασμιωτάτου

«Ὡς κοινόν φυλακτήριον, ὡς πηγὴν ἀγιάσματος, τὸν Σταυρόν τὸν τίμιον ἀσπασώμεθα».

Ὑποδεχθήκαμε πρὶν ἀπὸ λίγο, ὅπως κάθε χρόνο αὐτὴ τὴν ἡμέρα, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Προόδου τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τὸν τίμιον Σταυρό, τὸν προερχόμενο ἀπὸ τὸ Ἱερό Προσκύνημα τῆς Παναγίας Σουμελᾶ.

Ὑποδεχθήκαμε τὸ ἱερό αὐτὸ κειμήλιο, τὸ ὁποῖο διέσωσαν οἱ Κομνηνοὶ τῆς Τραπεζοῦντος καὶ στὰ δύσκολα χρόνια τῆς δουλείας οἱ πατέρες τῆς ἐν Πόντῳ Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας Σουμελᾶ, καὶ τὸ ὁποῖο μετέφεραν στὴ συνέχεια οἱ πατέρες μας ἐδῶ, στὸ νέο κατοικητήριον τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς Σουμελιωτίσσης, γιὰ νὰ ἀποτελεῖ καὶ γιὰ ὅλους ἐμᾶς «κοινόν φυλακτήριον» καὶ «πηγὴ ἀγιάσματος», ὅπως ψάλαμε προηγουμένως.

Καὶ ὅπως κατὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐξήρχετο ὁ τίμιος Σταυρὸς ἀπὸ τὸ μέγα Παλάτιο καὶ λιτανευόταν στοὺς δρόμους τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρὸς εὐλογία καὶ ἀγιασμό τῶν εὐσεβῶν κατοίκων της, ἔτσι καὶ σήμερα ἐξέρχεται ὁ τίμιος Σταυρὸς ἀπὸ τὸ παλάτιο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Παναγίας τῆς Σουμελᾶ, καὶ κατέρχεται στὴν πόλιν τῆς Βεροίας καὶ στὸν ἑορτάζοντα τὴ θερινὴν τοῦ πανήγυρη ἱεροῦ ναοῦ τοῦ πολιούχου της, τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου τοῦ νέου, γιὰ νὰ εὐλογήσῃ καὶ νὰ ἀγιάσῃ καὶ ἐμᾶς, ἀλλὰ καὶ νὰ μᾶς ἐνισχύσῃ στὸν ἀγώνα τῆς νηστείας τοῦ Δεκαπενταγούστου, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπὸ αὐριο.

Καὶ ἔχουμε ὅλοι ἀνάγκη αὐτῆς τῆς ἐνισχύσεως, διότι καθὼς ἡ νηστεία εἶναι ὄπλο κατὰ τοῦ διαβόλου, σύμφωνα μὲ τὸν λόγο τοῦ Κυρίου μας, ὁ διάβολος προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο καὶ κάθε μέσο νὰ ἐμποδίσῃ τὴ νηστεία μας, μὲ τὴν ὁποία ἐμεῖς ἐπιδιώκουμε νὰ τὸν νικήσουμε καὶ νὰ τὸν κατατροπώσουμε, καθαίροντας τὴν ψυχὴ μας ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τίς ἀδυναμίες μας.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας θέτει στὴ διάθεσή μας ἓνα δεύτερο καὶ ἀκόμη ἰσχυρότερο ὄπλο κατὰ τοῦ διαβόλου. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸν Σταυρὸ τοῦ Κυρίου μας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Χριστὸς τὸν συνέτριψε καὶ διέλυσε τὸ κράτος του.

Ἔτσι, λοιπόν, μὲ τὴ χάριν καὶ τὴν εὐλογία τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου μπορούμε νὰ νικήσουμε τοὺς πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου καὶ νὰ ἀξιοποιήσουμε καὶ τὸ ὄπλο τῆς νηστείας, τὸ ὁποῖο χρησιμοποίησε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας, ὅταν νήστευσε ἐπὶ σαράντα ἡμέρες, πρὶν νὰ ἀρχίσῃ τὸ ἔργο του μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ὁ πολιοῦχος μας ὁσίου Ἀντωνίου, ὅταν μόναζε ἐπὶ σαράντα καὶ πλέον ἔτη στὴν κοίτη τοῦ Ἀλιάκμονα.

Τὴ νηστεία, ἄλλωστε, τήρησαν καὶ οἱ ἅγιοι ἑπτὰ Μακκαβαῖοι παῖδες, ἡ μητέρα τους, ἡ ἁγία Σολομονή καὶ ὁ διδάσκαλός τους ἅγιος Ἐλεάζαρος, τὴ μνήμη τῶν ὁποίων τιμᾷ τὴν πρώτην Αὐγούστου ἡ Ἐκκλησία μας καὶ ἑορτάζουμε κατὰ τὴν παράδοση ἰδιαίτερως ἐδῶ, στὸν ναὸ τοῦ προστάτου μας ὁσίου Ἀντωνίου.

Τὴν τήρησαν ὡς ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία τοὺς διαφοροποιοῦσε ἀπὸ ὅλους ἐκείνους πού πίστευαν στοὺς ψεύτικους θεοὺς τῶν εἰδώλων, καὶ οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦσαν νὰ τοὺς ἀναγκάσουν νὰ τὴν παραβοῦν, ἀπειλώνοντας τοὺς μάλιστα μὲ βασανιστήρια καὶ μὲ θάνατο.

Καὶ ὅμως οἱ ἑπτὰ Μακκαβαῖοι παῖδες δὲν ἐνέδωσαν, δὲν παρασύρθηκαν, δὲν ὑποχώρησαν στίς πιέσεις καὶ τίς ἀπειλές. Γνώριζαν ὅτι, ὅπως ἡ παρακοή τῆς ἐντολῆς τῆς νηστείας ἐγίνε ἀφορμὴ νὰ ἐκδιωχθοῦν οἱ πρωτόπλαστοι ἀπὸ τὸν παράδεισο πού εἶχε ἐτοιμάσῃ ὁ Θεὸς γι' αὐτοὺς, ἔτσι καὶ ἡ δικὴ τους ἐμμονὴ στὴν τήρηση τῆς νηστείας θὰ τοὺς ἄνοιγε τίς πύλες τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν,

ὅπως καί συνέβη, γιά νά εὐφραίνονται ἐκεῖ αἰωνίως καί νά τιμῶνται ἀπό τήν Ἐκκλησία καί τούς πιστούς.

Τό δικό τους παράδειγμα, ὅπως καί τό παράδειγμα τοῦ πολιούχου μας ὁσίου Ἀντωνίου τοῦ νέου, ἅς παρακινήσει καί ἐμᾶς νά ἀξιοποιήσουμε αὐτό τό ὄπλο τῆς νηστείας, γιά νά νικήσουμε καί νά νεκρώσουμε τόν παλαιό ἄνθρωπο καί νά προετοιμασθοῦμε κατάλληλα, ὥστε νά τιμήσουμε ἐν καθαρᾷ καρδία, «τήν καθαρωτέραν λαμπηδόνων ἡλιακῶν» Ὑπεραγία Θεοτόκο, ἀλλά καί γιά νά ὠφεληθοῦμε πνευματικά. Διότι ἡ νηστεία, πού εἶναι ἄσκηση ἐγκρατείας, δέν μᾶς κάνει μόνο πιά ισχυρούς ἀλλά μᾶς κάνει καί πιά ἐλεύθερους, ὥστε νά μήν ἀγόμεθα καί φερόμεθα ἀπό συνήθειες καί ἐπιθυμίες προσωπικές ἢ ἀπό τίς σειρήνες τοῦ κόσμου.

Τότε μόνο θά μπορούμε νά ζοῦμε σύμφωνα μέ τό θέλημα καί τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, ὅπως οἱ ἑπτὰ Μακκαβαῖοι παῖδες, ἡ μητέρα τους ἁγία Σολομονή καί ὁ διδάσκαλός τους ἅγιος Ἐλεάζαρος, ἀλλά καί ὁ ὁσίος Ἀντώνιος ὁ νέος, ἔχοντας καί τή χάρη καί τήν εὐλογία τοῦ τιμίου καί ζωοποιοῦ Σταυροῦ πού ὑποδεχθήκαμε σήμερα.